

Ubat perlu preskripsi dijual berleluasa

Mudah dibeli di farmasi, platform beli-belah dalam talian, laman web

Oleh Suzalina Halid
suzalina@bh.com.my

Kuala Lumpur: Pelbagai jenis ubat-ubatan yang sepatutnya hanya boleh didapati dengan preskripsi doktor, dikesan bukan saja boleh dibeli dengan mudah di farmasi, malah melalui platform beli-belah dalam talian atau laman web.

Ia menimbulkan persoalan bagaimana ubat yang disenaraikan dalam Kumpulan B mengikut Akta Racun 1952 itu boleh dijual sewenang-wenangnya tanpa preskripsi doktor, sekali gus turut mendedahkan pengguna kepada risiko keselamatan kesihatan.

Hasil tinjauan *BH* di beberapa farmasi sekitar ibu negara mendapati sebahagian daripada premis terbabit menjual ubat kategori berkenaan tanpa banyak soal dan pengguna hanya perlu maklumkan nama ubat sebelum membuat pembayaran.

Di beberapa farmasi, wartawan *BH* bertanya mengenai sejenis ubat tahan sakit, *Celecoxib* yang mengandungi *Non-Steroid Anti-Inflammatory* dan dengan mudah memperolehnya daripada ahli farmasi di situ. Sebanyak 10 tablet *Celecoxib* dibeli di setiap farmasi yang dikunjungi pada harga keseluruhan RM18.

Pelbagai jenis antibiotik juga didapati mudah dibeli, termasuk secara dalam talian pada harga lingkungan RM18 hingga RM59 bagi 10 tablet, tidak termasuk kos penghantaran.

Wartawan *BH* turut berjaya

Mengulas perkembangan itu, Presiden Persatuan Perubatan Malaysia (MMA), Dr N Ganabaskaran, mengakui bimbang dengan trend penjualan ubat preskripsi doktor secara berleluasa, malah pihaknya juga banyak menerima aduan mengenai isu itu.

“Kita bimbang kerana penjualan ubat-ubatan Kumpulan B sudah berleluasa dan kita juga sudah banyak kali adukan kepada Kementerian Kesihatan (KKM), namun dimaklumkan penguatkuasaan akan dibuat berdasarkan aduan diterima.

“Untuk itu kita memerlukan peranan orang ramai supaya melaporkan kepada KKM jika mengesan atau melalui situasi seperti itu,” katanya sambil menambah, ubat atau racun dalam Kumpulan B yang dijual tanpa preskripsi doktor berisiko mendatangkan maut jika disalah guna atau diambil secara tanpa kawalan.

Beliau menegaskan, pengambilan ubat terbabit secara berterusan, antara lain boleh menyebabkan risiko kerosakan buah pinggang atau hati, sekali gus berupaya membawa kepada kematian.

Mengikut Akta Racun 1952, katanya, ada empat kategori ubat termasuk Kumpulan B yang menetapkan pesakit harus mendapatkan preskripsi doktor terlebih dahulu sebelum membeli ubat yang dikehendaki di farmasi.

“Antara ubat dalam kategori itu adalah semua jenis antibiotik, ubat darah tinggi, kencing manis, kolestrol, sesetengah ubat gastrik bagi mengurangkan asid dalam

Ubat kategori kumpulan B, Celecoxib yang dibeli di farmasi dengan harga RM18. (Foto Asyraf Hamzah/BH)

Antara ubat Kumpulan B selalu dibeli tanpa preskripsi

Kolesterol

- » Atorvastatin Calcium
- » Fenofibrate
- » Gemfibrozil
- » Lovastatin
- » Rosuvastatin

Darah tinggi

- » Captopril
- » Telmisartan
- » Valsartan

Cair darah

- » Clopidogrel

Gastritis

- » Lansoprazole
- » Omeprazole
- » Pantoprazole

Antara peraturan Akta Racun 1952

» Ubat, racun Kumpulan B tidak boleh dijual, dibekalkan secara runcit kepada mana-mana orang, kecuali oleh pengamal perubatan berdaftar, doktor gigi berdaftar Bahagian I atau pegawai veterinar yang menjual atau membekalkan mengikut Seksyen 19.

» Boleh dijual oleh ahli farmasi berlesen sebagai ubat dikeluarkan atas preskripsi ditetapkan pengamal perubatan berdaftar, doktor gigi berdaftar atau pegawai veterinar dalam borang yang dikehendaki oleh Subseksyen (2).

» Setiap resep (preskripsi) untuk ubat, racun Kumpulan B yang ditentukan oleh pengamal perubatan, doktor gigi berdaftar, pegawai veterinar hendaklah bertulis, ditandatangani doktor dan dinyatakan alamat klinik serta nama, alamat pesakit.

» Turut perlu dinyatakan, jumlah ubat dibekalkan, dos serta berapa kali perlu diambil dengan tidak melebihi tiga kali.

» Tiada orang boleh menjual, membekalkan ubat, racun Kumpulan B secara runcit pada preskripsi yang tidak memenuhi semua syarat.

» Sesiapa didapati membekal, menjual ubat, racun Kumpulan B tanpa preskripsi boleh dihukum mengikut Seksyen 32 (2) Akta Racun 1952. Denda sehingga RM5,000 atau penjara sehingga dua tahun atau kedua-duanya sekali.

» Rabeprazole

Diabetes

» Linagliptin

** Kolesterol, darah tinggi, kencing manis

» Pengambilan ubat tanpa pemeriksaan berkala boleh menyebabkan komplikasi seperti kerosakan hati, mata, jantung dan angin ahmar

** Antibiotik

» Penyalahgunaan boleh meningkatkan rintangan melawan bakteria.

** Ubat tahan sakit

» Tidak semua dalam Kumpulan B, namun salah guna ubat dalam Kumpulan C juga boleh akibatkan risiko buah pinggang rosak. Contoh ubat tahan sakit dalam Kumpulan C adalah 'Voltaren', 'Ibuprofen'.

membeli antibiotik jenis *Amoxicillin* dengan dos 500 miligram (mg) melalui satu portal beli-belah dalam talian tanpa banyak soal dan juga tanpa penjelasan terperinci mengenai cara pengambilan serta fungsi ubat berkenaan.

Ubat itu turut dijual di sebuah lagi platform beli-belah dalam talian secara pukal pada harga RM58 dengan perincian kegunaannya adalah untuk tahan sakit dan antibodi. Ada juga laman web mengiklankan antibiotik bagi merawat jangkitan *Gonorrhoea*, sejenis jangkitan penyakit kelamin.

perut dan sesetengah ubat tahan sakit.

"Mengikut undang-undang, jika pesakit mahu mendapatkan ubat Kumpulan B, perlu ada pendaftaran nama, alamat pesakit dan klinik, dos ubat untuk tempoh berapa hari dan tandatangan doktor. Biasanya bagi setiap preskripsi, ia sah digunakan untuk dua kali isian semula.

"Contoh, preskripsi untuk pesakit membeli ubat pada September dan isian semula pada Oktober dan November," katanya.

Beliau berkata, pengambilan

ubatan seperti ubat tahan sakit mengandungi *Non-Steroidal Anti-Inflammatory* yang selalunya bagi kegunaan sakit pinggang, sakit badan, gout atau senggugut, tetapi jika disalah guna, boleh mengakibatkan ketoksikan dalam tubuh atau kerosakan buah pinggang dan hati seterusnya berisiko membawa maut.

"Bagi antibiotik pula, pengambilan secara tidak terkawal boleh menyebabkan pesakit tidak lagi dapat 'dilindungi' ubat jenis itu.

Kita harus tahu, 70 peratus daripada jangkitan adalah disebabkan virus bukan bakteria dan antibiotik hanya digunakan untuk merawat bakteria," katanya.

Beliau berkata, ada juga ubat-ubatan seperti ubat tahan sakit dalam Kategori C yang boleh dibeli di farmasi kerana pilihan pesakit sendiri atau tiada bekalan di klinik, namun perlu ada pendaftaran pembeli oleh pihak farmasi bagi mengawal pembelian.

Ahli farmasi langgar peraturan kena tindakan

Kuala Lumpur: Semua ahli farmasi sepatutnya sudah maklum mengenai peraturan Akta Racun 1952 yang jelas menyatakan penjualan ubat dalam kategori Kumpulan B tanpa preskripsi doktor adalah satu kesalahan.

Sehubungan itu, Presiden Persatuan Farmasi Malaysia, Amrahi Buang, berkata ahli farmasi yang dikesan melanggar peraturan itu

perlu dikenakan tindakan mengikut undang-undang sedia ada.

"Undang-undang itu jelas dan kita (ahli farmasi) tahu mengenainya. Jadi, kalau mana-mana farmasi buat perkara itu, ia memang salah dan apabila perbuatan itu salah, maka perlu diambil tindakan mengikut undang-undang," katanya.

Beliau berkata, peraturan itu adalah antara syarat bagi mem-

bolehkan seseorang itu menjadi ahli farmasi dan sepatutnya hanya membekalkan ubat preskripsi untuk tempoh 24 jam sahaja, manakala bagi bekalan seterusnya, pesakit masih perlu mendapatkan preskripsi daripada doktor.

Mengenai tindakan sesetengah farmasi menjual ubat Kumpulan B tanpa preskripsi doktor, Amrahi berkata, setakat ini persatuan ber-

kenaan tidak menerima sebarang aduan secara rasmi daripada mana-mana pihak.

Sementara itu, beliau mencajangkan kerajaan menguatkuasakan pengasingan tugas di antara klinik dan farmasi dengan doktor hanya berperanan memeriksa pesakit dan memberi preskripsi ubat, manakala farmasi pula menyediakan bekalan ubat-ubatan.